Для підвищення якості професійного навчання майбутніх закрійників теоретичне навчання вдало поєднується з практичною підготовкою. Аналізуючи навчальний процес у професійно-технічних навчальних закладах Полтавщини, де здійснюється підготовка робітників за професією "Закрійник", чітко прослідковується реалізація принципу наступності у навчанні. Так, формування технологічних, матеріалознавчих та конструкторсько-технічних понять здійснюється передовсім на заняттях з циклу загально-професійної та професійно-теоретичної підготовки. Розклад 2-3 днів на тиждень повністю формується з навчальних предметів з цих теоретичних циклів. При чому третина занять проходить у формі лабораторно-практичних робіт. Інші дні тижня відводяться на виробниче навчання, що забезпечує формування практично-понятійного апарату учнів та сприяє розвитку професійно-практичних навиків. Варто відзначити цей позитивний момент в організації навчального процесу у професійно-технічних навчальних закладах.

Формування технічних понять відіграє важливу роль у підготовці майбутніх закрійників. Успіх у формуванні технічних понять залежить від підготовки майбутніх абітурієнтів у загальноосвітніх навчальних закладів і, перш за все, на уроках трудового навчання. Подальший розвиток цих понять здійснюється під час навчання у професійно-технічних навчальних закладах.

Список використаної літератури

1. *Бабанский Ю. К.* Методы стимулирования учебной деятельности школьников / Ю. К. Бабанский // Сов. педагогика – 1980. – № 2. – С. 99–106.
2. *Борисенко І. В.* Наступність навчання в навчально-виховному комплексі "ліцей-вуз" / І. В. Борисенко – Слов'янськ : ДДПУ, 2005. – 104 с.
3. *Данник Л. А.* Научно-методическое обеспечение измерения и оценки качества технических знаний в обучении / Л. А. Данник // Научные записки. – Тернопольский национальный педагогический университет. – 2007. – № 8. – С. 227–231.
4. Державний стандарт професійно-технічної освіти. Професія: 7435 "Закрійник" 4, 5, 6, 7 розрядів : ДСПТО 7435. DB. 18.20-2013. – [Чинний від 2013-07-05]. – К. : Видання офіційне, 2013. – 118 с.
5. *Руденко П. О.* Система технологій / П. О. Руденко, В. П. Романенко. – Чернігів : Чернігівські обереги, 2004 – 144 с.
6. *Юлдашева Г. Г.* Некоторые аспекты принципа преемственности [Текст] / Г. Г. Юлдашева // Актуальные вопросы современной педагогики: материалы III Междунар. науч. конф. (г. Уфа, март 2013 г.). – Уфа : Лето, 2013. – С. 23–25.

Яна Дзюба

ВИКОРИСТАННЯ ЗДОБУТКІВ ПОЛІТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ В ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ "ТЕХНОЛОГІЇ"

Формування конкурентоспроможної особистості, яка здатна вирішувати нестандартні завдання і активно використовувати свої знання, вміння й навички в процесі трудової діяльності – головне завдання будь-якої освітньої установи. Ці завдання є ключовими і в освітній галузі "Технології".

Освітня галузь "Технології" покликана допомогти учням загальноосвітньої школи оволодіти ґрунтовними знаннями про інформаційно-комунікаційні та інші засоби сучасного виробництва, закономірності техніко-технологічної й побутової діяльності. Згідно з "Державним стандартом базової і повної середньої освіти" в технологічному компоненті для основної школи виділяються такі основні змістові лінії галузі:

- проектування;
- технології і техніка;
- технічна та художня творчість;
- професійна орієнтація [1].

Реалізація освітньої галузі "Технології" відбувається через такі навчальні предмети основної школи: трудове навчання та інформатика. Метою цих загальноосвітніх навчальних предметів є, перш за все, всебічний розвиток особистості учня в технічній творчості, а саме: засвоєння знань про інформаційні процеси, що відбуваються в природі, техніці, суспільстві, формування вміння виконувати ці процеси самостійно та розвивати вже здобуті знання й уміння. Це говорить про доцільність поєднання таких двох понять: політехнічна освіта й освітня галузь "Технології".

Політехнічна освіта є важливою складовою освітньої галузі "Технології" та навчально-виховного процесу підготовки майбутнього вчителя. Такі вчені як В. Сидоренко [4], Н. Терентьєва [5], С. Черноглазкін [6] та інші розглядають політехнізм як провідну функцію освітнього процесу. Тобто він сприяє розвитку здібностей та позитивних якостей особистості вчителя при здійсненні майбутньої професійної діяльності. Адже лише ті спеціалісти, котрі володіють різними видами майстерності та прагнуть до самовдосконалення й постійного творчого розвитку, будуть конкурентоспроможні в сучасному суспільстві.

Підготовка вчителя освітньої галузі "Технології" потребує розробки структури, умов та засобів здійснення навчально-виховного процесу для формування і розвитку творчих умінь та здібностей студентів під час вивчення спеціальних дисциплін із урахуванням наступності професійного становлення майбутнього спеціаліста на різних освітньо-кваліфікаційних рівнях та підпорядкування змісту галузі. Адже, "до школи, – як зазначає академік В. Пащенко, – має прийти вчитель нової формації, який засвоїв надбання загальної і професійної культури, з послідовним професійно-педагогічним мисленням, вільним від стереотипів і політико-ідеологічного тиску. Завданням професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів у педагогічних закладах слід вважати формування і розвиток особистості викладача-вихователя, який має творчу індивідуальність і володіє науковим методом дослідження" [4, с. 3]. Саме такий педагог здатний сформувати активну, всебічно розвинену, неординарно мислячу особистість учня та подолати стереотипи щодо рівня підготовки сучасних дітей.

У процесі навчання студент отримує знання, вміння та навички, котрі постійно розвиває та примножує, тому завданням вищого навчального закладу є побудувати навчально-виховний процес таким чином, щоб при закінченні вузу молоді вчителі володіли необхідними знаннями для їхнього подальшого самовизначення та становлення.

Підготовка вчителя до роботи в школі – це спеціально організований педагогічний процес формування особистості майбутнього вчителя, тобто це керована система становлення молодого спеціаліста, в процесі якої здійснюється управління навчально-виховним процесом студентів. Ефективність успішного оволодіння необхідними знаннями й навичками залежить від наступних компонентів: мотиви, чинники, настанови та комплекс умов.

Під час підготовки майбутнього вчителя освітньої галузі "Технології" сільської школи потрібно зважати і на особливості предмета. Курс трудового навчання передбачає формування у студентів знань про:

- історію і розвиток народних ремесел;
- різновиди технік і прийомів виконання;
- регіональні особливості різних видів мистецтва;
- композиційні особливості;
- правила безпечної праці, виробничої санітарії та гігієни.

Трудова підготовка в загальноосвітній школі часто ототожнюється з політехнічною підготовкою, тому що в процесі виробничого навчання, який є основою проведення уроків з трудового навчання, учні оволодівають політехнічними знаннями (планування, організація виробництва, здійснення маркетингового дослідження, ознайомлення з основними технологіями виробництва та технологічними процесами по виготовленню певного об'єкта праці).

Політехнічне навчання найбільш доцільно було охарактеризоване В. Зубовим. "У сучасних умовах під політехнічною освітою слід розуміти широку освіту, яка звернена до потреб життя, створює для людини … можливість активної творчої участі в сучас-

ному виробництві; освіта, яка визначає собою найважливіші якості всебічно розвиненої особистості – здатність вільно володіти знаннями основних законів розвитку природи й суспільства; готовність і здатність до праці" [3, с. 7]. На основі цих знань майбутній педагог має володіти такими вміннями:

- проведення пошуково-краєзнавчої роботи;
- робота з різноманітними інструментами та матеріалами;
- визначати послідовність операцій з виготовлення виробу;
- володіти різними видами технологій та прийомів;
- відображати у виробах народі традиції;
- виконувати творчі проекти.

Учитель є особистістю, що постійно шукає нові технології та на існуючих методах та прийомах створює власні. Особливістю уроків з трудового навчання є те, що домінуючими методами є наочні та практичні. Традиції, природа, праця, наполегливість – це основні компоненти роботи в процесі трудового навчання загальноосвітньої школи через національно-культурні традиції.

Отже, використання здобутків політехнічної освіти в підготовці вчителя освітньої галузі "Технології" є важливою умовою успішного здійснення навчально-виховного процесу, що в подальшому допомагає сформувати у школярів правильне й цілісне уявлення про політехнізм та вміння застосовувати свої знання у житті та суспільному виробництві.

Список використаної літератури

1. Державний стандарт базової повної та загальної середньої освіти. – Трудове навчання. – 2012. – № 4 (52). – С. 4–12.
2. *Пащенко В. О.* Професійна підготовка вчителя / В. О. Пащенко // Підготовка педагогічних кадрів до роботи в умовах нової структури змісту початкової освіти : Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, Полтава, 20 – 25 квітня 2001 р. / Полт. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : ПДПУ, 2001. – С. 3–4.
3. Проблемы политехнического образования. М. : Педагогика, 1972. – 75 с.
4. *Сидоренко В.* Політехнічна освіта: сучасне бачення проблеми / В. Сидоренко, О. Калігаєва // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2005. – № 2. – С. 4–7.
5. *Терентьєва Н. О.* Розвиток політехнічної освіти у вищих педагогічних навчальних закладах України (XX століття): Дис. … канд. пед. наук: 13.00.01. – Черкаси, 2007. – 243 с.
6. *Черноглазкин С. Ю.* Воспитательные аспекты политехнического образования / С. Ю. Черноглазкин // Педагогика. – 2000. –№ 9. – С. 43–45.

Сергій Чорнусь

ЗНАННЯ ОСНОВ ВИРОБНИЦТВА ЯК ШЛЯХ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА

У сучасних соціально-економічних умовах становлення Української держави особливого значення набуває проблема професійної підготовки майбутніх педагогів, особлива увага приділяється реформуванню освіти. Глибоке розуміння сутності педагогічних явищ і процесів, творчий погляд і розв'язання педагогічних завдань неможливі без досягнення майбутніми педагогами відповідної професійної компетентності [1].

Підготовка педагога здійснюється на всіх курсах вищого навчального закладу як єдина цілісна система, яка включає накопичення окремих знань, умінь та навичок, поєднання загальнонаукових, професійних та техніко-технологічних знань, формування окремих систем знань та груп умінь [2]. Тому з метою реалізації етапності, послідовності та завершеності політехнічної підготовки студентів вищих педагогічних закладів освіти необхідно досконало знати та доцільно використовувати можливості навчальних дисциплін та циклів навчальних предметів, встановлюючи та налагоджуючи між ними ефективні зв'язки.